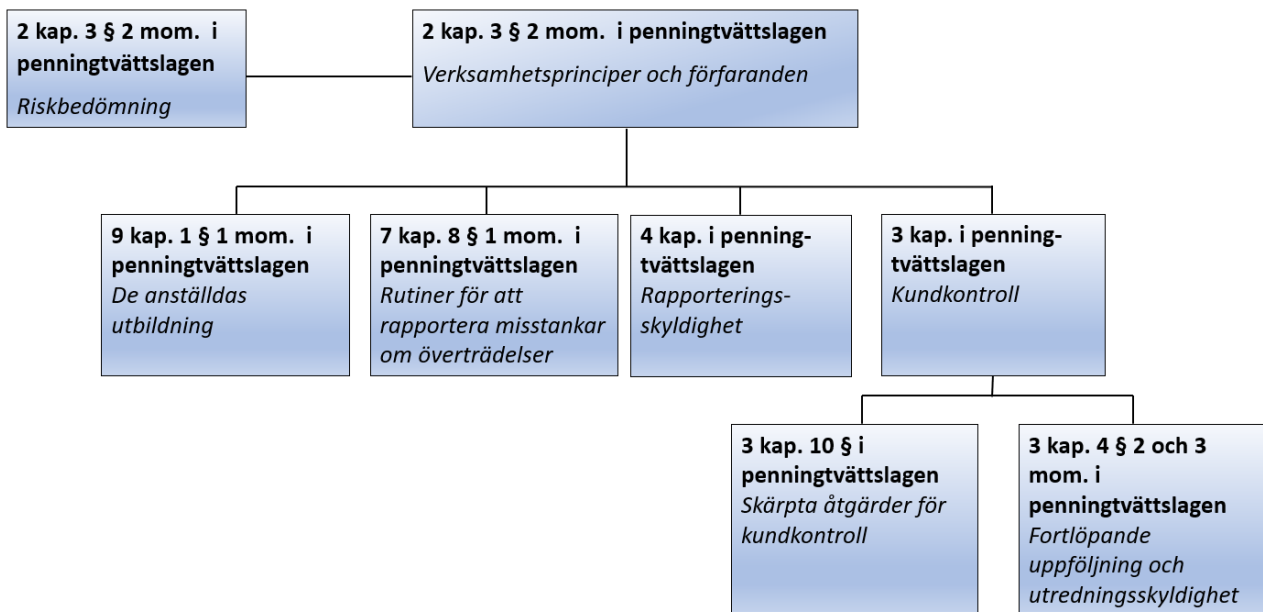


Sammanfattning av observationerna om förhindrande av penningtvätt i företag som beviljar konsumentkrediter i Finland

I utredningen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism kartlades i vilken grad förfarandena och riskhanteringsåtgärderna i de nya företagen under tillsyn motsvarade skyldigheterna i penningtvättslagen. I figur 1 beskrivs den viktigaste regleringen med tanke på utredningen.



Figur 1 Viktig reglering med tanke på utredningen

1 Bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism

Bland de aktörer som beviljar konsumentkrediter i Finland observerades stora skillnader vad gäller identifieringen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt i dimensioneringen av hante-ringsåtgärderna. Även i bedömningen av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism observera-des betydande brister hos vissa aktörer.

I utredningen observerades följande brister:

- Den gällande dokumentationen om riskfaktorerna för penningtvätt och finansiering av terrorism var bristfällig och aktörerna hade inte bedömt riskfaktorernas inverkan.
 - Bristerna hänförde sig till nya och befintliga kunder, länder och geografiska områden samt till nya, framtida och befintliga produkter, tjänster, affärstransaktioner, distri-butionskanaler och teknologier.
- Bland högsta ledningen hade det inte utnämnts någon som skulle ansvara för riskområdet penningtvätt och finansiering av terrorism

26.4.2024
FB/FI-OBEGRÄNSAD TILLGÅNG
Offentligt

- Aktörerna hade inte dragit upp några långsiktiga riktlinjer för riskaptiten

För att riskerna ska kunna hanteras rationellt, ska aktörerna först identifiera riskfaktorerna i den egna verksamheten. Av den anledningen tolkas ovan nämnda brister vara betydande.

2 Verksamhetsprinciper och förfaranden för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

Bland de aktörer som beviljar konsumentkrediter i Finland observerades betydande skillnader och varierande brister i verksamhetsprinciperna och förfarandena för hanteringen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. De största bristerna anslöt sig till en kundspecifik riskklassificering, aktörernas interna ansvarsfördelning av skyldigheterna i anslutning till penningtvätt och finansiering av terrorism, kundkontroll och skärpt kundkontroll.

I utredningen observerades följande betydande brister hos vissa aktörer:

- Förfarandena för en kundspecifik riskklassificering var bristfälliga eller saknades helt.
- Ansvarsfördelningen i anslutning till skötseln av skyldigheterna att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism var oklar. Som en följd av det kunde förfarandena för iakttagandet av utrednings- och rapporteringsskyldigheten vara bristfälliga.
- De uppgifter som enligt 3 kap. 3 § 2 mom. 8 punkten i penningtvättslagen ska bevaras om aktörernas kunder var delvis bristfälliga.
- Aktörerna hade inte identifierat situationer eller identifierat mycket få situationer där de ska tillämpa ett skärpt förfarande för kundkontroll. Som en följd av det är förfarandena i anslutning till skyldigheten att tillämpa skärpt kundkontroll enligt penningtvättslagen i vissa fall bristfälliga.

Eftersom ovan nämnda faktorer i värsta fall kan leda till en kontinuerligt ineffektiv uppföljning och/eller till att utrednings- och rapporteringsskyldigheten försummas, tolkas bristen vara betydande.

På basis av utredningen observerades i några fall följande rätt betydande brister:

- Företagen hade bristfälliga åtgärder för att utreda om en kund, affärstransaktion eller betalning är kopplad till en högriskstat med tanke på förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.
- Fullgörandet av skyldigheterna om kundkontroll för den rapporteringsskyldigas vägnar orsakade ett markerat behov av att förtydliga ansvarsfördelningen och processerna med tanke på kundkontrollen.
- Hos vissa aktörer identifierades ett markerat behov av att ytterligare utbilda personalen inom ämnesområdet förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, så att aktörerna på behörigt sätt kan följa andra skyldigheter enligt penningtvättslagen.

Aktörerna kan i regel korrigera ovan nämnda brister genom att förtydliga sina interna processer. Bristerna medför emellertid risker, som om de realiserats kan orsaka försummelse av att tillämpa skyldigheten om skärpt kundkontroll och/eller utrednings- och rapporteringsskyldigheten enligt penningtvättslagen. Av den anledningen tolkas bristerna som rätt betydande.

26.4.2024
FB/FI-OBEGRÄNSAD TILLGÅNG
Offentligt

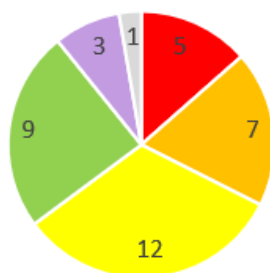
I vissa fall hade aktörerna brister i processen för kundkontroll i anslutning till efterlevnaden av sanktionsregleringen och de nationella frysningsbesluten. Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 4/2023 om kundkännedom i anslutning till iakttagandet av sanktionsbestämmelser och nationella frysningsbeslut började emellertid gälla först den 1 mars 2024 och de tillsynsåtgärder som gjordes under denna utredning hänför sig i huvudsak till tidsperioden innan föreskrifter och anvisningar 4/2023 trädde i kraft. Aktörerna har informerats om Finansinspektionens ovan nämnda föreskrifter och anvisningar.

3 Sammanfattning av utredningen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I samband med begäran om tilläggsutredningar togs de identifierade bristerna upp med aktörerna, de vägledades om på vilket sätt och till vilka delar förfarandena bör vidareutvecklas och de begärdes lämna in uppdaterade dokument till Finansinspektionen. Tack vare de ovan nämnda åtgärderna har aktörernas bedömningar av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism samt riskhanteringsförfarandena förbättrats.

I figur 2 och 3 redogörs för utgångsläget och nuläget vad gäller utredningen om förhindrande av penningtvätt. I figur 2 presenteras situationen i september 2023 utifrån de dokument som de nya företagen under tillsyn lämnade in.

Utgångsläget i september 2023 vad gäller utredningen om förhindrande av penningtvätt

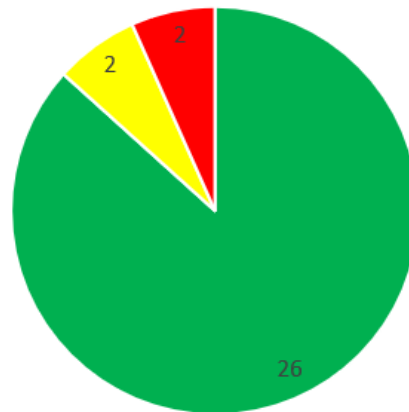


- Många eller betydande brister både i riskbedömningen och i de interna verksamhetsprinciperna
- Många eller betydande brister antingen i riskbedömningen eller de interna verksamhetsprinciperna
- En del rätt betydande brister i riskbedömningen och/eller verksamhetsprinciperna
- Få brister eller brister av liten betydelse i riskbedömningen och/eller verksamhetsprinciperna
- Materialet inlämnades för sent
- Material inlämnades inte

Figur 2 Utgångsläget i september 2023 för utredningen om förhindrande av penningtvätt

I figur 3 presenteras situationen på basis av företagens uppdaterade dokument 25.4.2024.

Situationen 25.4.2024 vad gäller utredningen om förhindrande av penningtvätt



- Riskbedömningen och de interna verksamhetsprinciperna motsvarar skyldigheterna i penningtvättslagen
- Det finns ännu några brister eller brister av liten betydelse i riskbedömningen och/eller de interna verksamhetsprinciperna
- Det finns ännu många eller betydande brister i riskbedömningen och/eller den interna verksamhetsprinciperna

Figur 3 Situationen 25.4.2024 vad gäller utredningarna om förhindrande av penningtvätt

Fyra aktörer har ytterligare begärts lämna in uppdaterat material om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism till Finansinspektionen. De aktörer, hos vilka det fortfarande finns betydande brister, har lämnat in sina svar på utredningsbegäran försenade till Finansinspektionen och således har tillsynsåtgärderna ännu inte slutförts. De aktörer som har brister av liten betydelse har meddelat om sina avsikter att avsluta sin verksamhet. Antagandet är att alla aktörer inom sektorn i fråga som finns i registret senast vid slutet av året 2024 ska uppfylla skyldigheterna i penningtvättslagen på basis av de uppdaterade dokumenten.

Syftet med tilläggsutredningarna, Finansinspektionens vägledning och begäran om att uppdatera dokumenten har varit att stöda aktörerna att bilda sig en klar uppfattning om riskfaktorerna i anslutning till penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten och om hanteringsåtgärderna.

Inga riskbedömningar eller skriftliga verksamhetsprinciper kan emellertid säkerställa att aktören faktiskt agerar enligt dem eller hur väl förfarandena i praktiken motsvarar skyldigheterna enligt penningtvättslagen.

4 Finansinspektionens vidare åtgärder

Observationerna i utredningen används som grund vid inriktningen av den riskbaserade löpande tillsynen. Aktörernas svar på rapporteringen om risker och kontroller som gäller penningtvätt och finansiering av terrorism samt sanktioner (RA, Riskbedömningsenkät) behandlas och analyseras. Finansinspektionen kommer också att bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i anslutning till sektorn i fråga.

26.4.2024
FB/FI-OBEGRÄNSAD TILLGÅNG
Offentligt

Finansinspektionen kan göra inspektioner och tillsynsbesök hos aktörerna. Om det skulle observeras brister, kan Finansinspektionen förelägga administrativa påföljder. Administrativa påföljder är ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift. Finansinspektionen kan också vid vite ålägga en aktör att fullgöra sin skyldighet, om försummelsen inte är obetydlig.

Närmare upplysningar lämnas av

- Emilia Isolauri, övervakare, telefon 09 183 5017 eller emilia.isolauri@fiva.fi